

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań dokonuje nowelizacji rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057).

Przedmiotowa nowelizacja wprowadza zmiany w załącznikach do ww. rozporządzenia, które weszło w życie z dniem 29 października 2018 r. Zgodnie z przepisami przejściowymi nowe wzory zaczęły być stosowane od dnia 2 marca 2019 r. Obowiązujące obecnie wzory dokumentów¹ odzwierciedlają nowe podejście w systemie zlecenia i realizacji zadań publicznych. Aktualne wzory zostały zaprojektowane w sposób mający na celu wyeliminowanie wprowadzania zbędnych pól do formularza oferty, celem nieobciążania oferenta (zleceniobiorcy) nadmiernymi obowiązkami, które nie wynikają z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 i 1570). Istotne zmiany wprowadzone aktualnie obowiązującym rozporządzeniem w stosunku do poprzednio obowiązującego stanu prawnego dotyczyły rezygnacji z określenia w ofercie zakładanego celu realizacji zadania publicznego i wprowadzenia zasady rozliczania zadania publicznego za rezultaty, uproszczenia tabeli kalkulacji kosztów realizacji zadania publicznego oraz tabeli przedstawiającej zestawienie wydatków poniesionych na wykonanie zadania publicznego w sprawozdaniu.

Projektowana nowelizacja ww. rozporządzenia ma na celu wprowadzenie dalszych uproszczeń (w zakresie tabel budżetowych) mieszczących się w ramach ustawowych i ujednoczenie w tym zakresie wzorów ofert, umów i sprawozdań oraz dostosowanie ww. wzorów dokumentów wprost do wymogów ustawowych (katalog wymogów dotyczących oferty i sprawozdania zawiera odpowiednio art. 14 i art. 18 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). Projektowane zmiany mają również charakter doprecyzowujący

¹ Obowiązujące obecnie rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057) częściowo wzorowane jest na poprzednio obowiązującym w tym zakresie rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przy czym zawiera zmiany wprowadzone na skutek postulatów zgłaszanych przez przedstawicieli organizacji pozarządowych.

część przepisów celem zapewnienia ich większej przejrzystości. Szczegółową treść projektowanych wzorów ofert, umów i sprawozdań określają załączniki nr 1 - 6 do projektu rozporządzenia.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano dodanie § 1a o następującym brzmieniu: „Ramowy wzór umowy o realizację zadania publicznego, o którym mowa w § 1 pkt 3 i 4 może być zmieniany, w tym uzupełniany w zakresie nie wpływającym na zmianę postanowień stanowiących kryteria wyboru oferty zgodnie z ogłoszeniem otwartego konkursu ofert.”. Celem projektowanego przepisu jest podkreślenie swobody kształtowania treści umowy w zależności od specyfiki danego zadania – jednak w granicach wskazanych w projektowanym przepisie. W związku z tym – poza obligatoryjnymi postanowieniami zawartymi we wzorach umów określonych załącznikiem nr 3 i nr 4 – treść umowy będzie mogła być kształtowana poprzez dodanie do przedmiotowego wzoru stosownych postanowień, w zależności od warunków niezbędnych do prawidłowej realizacji danego zadania publicznego.

Projektowane zmiany we wzorach oferty realizacji zadania publicznego w stosunku do obecnie obowiązującego stanu prawnego dotyczą:

- wprowadzenia możliwości opisanie w ofercie czynników ryzyka, które mogą spowodować ewentualne odstępstwa w realizacji poszczególnych działań. Możliwość wskazania w ofercie analizy ryzyka, ma na celu wskazanie już na etapie oferty pewnych czynników, których wystąpienie może spowodować ewentualne odstępstwa w realizacji poszczególnych działań. Dzięki temu na poziomie sprawozdawczości możliwe będzie właściwe wyjaśnienie i uzasadnienie zaistniałych odstępstw w ich realizacji (w pkt I.2 sprawozdania należy wyjaśnić *ewentualne odstępstwa w realizacji poszczególnych działań*). Wystąpienie danego czynnika ryzyka wskazanego na etapie oferty, który uniemożliwia realizację danego działania uzasadniać będzie ewentualną renegezację umowy w zakresie planu i harmonogramu działań (zaktualizowany plan i harmonogram działań są integralną częścią umowy);
- doprecyzowania, iż opis w ofercie dotyczący zakładanych rezultatów powinien odnosić się do celu zadania publicznego wskazanego w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert,
- wprowadzenia, w tabeli przedstawiającej źródła finansowania kosztów realizacji zadania, ogólnego zestawienia źródeł finansowania kosztów realizacji tego zadania publicznego bez rozdziału na poszczególne pozycje dotyczące wkładu własnego oraz wyszczególnienie – w przypadku trybu wsparcia realizacji zadania publicznego – planowanego ogólnego udziału środków finansowych własnych lub środków

- pochodzących z innych źródeł, zrezygnowano natomiast z wyszczególniania w ww. tabeli wartości wkładu niefinansowego (osobowego i rzeczowego). Zgodnie z projektowanymi zmianami oferent będzie zamieszczał w ofercie informację o wkładzie rzeczowym i osobowym w dedykowanym do tego polu w sekcji VI oferty,
- wprowadzenia możliwości zawarcia w ofercie opisowej informacji o planowanej wysokości środków finansowych pochodzących z innych źródeł (jako konsekwencja ujęcia ogólnej wartości środków pochodzącej z innych źródeł w tabeli budżetowej),
 - doprecyzowania, iż w ofercie oferent powinien zamieścić także informacje o planowanych nakładach inwestycyjnych, które mają być zrealizowane w ramach zadania publicznego – w odpowiednio dedykowanym miejscu w sekcji VI oferty,
 - uzupełnienia sekcji VII oferty o oświadczenia: o nie posiadaniu przez oferenta wymagalnych zobowiązań wobec jednostek sektora finansów publicznych; o świadomości oferenta w zakresie odpowiedzialności karnej za przedkładanie podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo nierzetelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania dotacji; o świadomości oferenta, że w przypadku uzyskania dotacji, nie będzie on mógł zbywać aktywów trwałych o wartości przekraczającej 10 000 zł sfinansowanych ze środków przekazanej dotacji przez okres 5 lat od dnia dokonania ich zakupu.

W związku z projektowanymi zmianami w stosunku do obecnie obowiązującego stanu prawnego we wzorach umowy realizacji zadania publicznego:

- ujednolicono terminologię dostosowując ją do oferty i sprawozdania,
- wprowadzono alternatywną możliwość kształtowania postanowienia dotyczącego terminu przekazania dotacji poprzez odniesienie go do terminu zawarcia umowy lub planowanego terminu rozpoczęcia realizacji zadania,
- postanowienia w zakresie planowanych przez zleceniobiorcę (operatora projektu) środków na realizację zadania publicznego dostosowano do tabeli budżetowej zawartej we wzorze oferty,
- wprowadzono możliwość dotyczącą zawarcia w umowie postanowienia zobowiązującego zleceniobiorcę (operatora projektu) do prowadzenia wyodrębnionego rachunku bankowego przeznaczonego wyłącznie do realizacji zadania publicznego, którego dotyczy umowa,

- zmodyfikowano postanowienie dotyczące możliwości dokonywania przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów, wyjaśniając, iż zasady dokonywania przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów strony określają poprzez odpowiednie postanowienia umowne, które powinny być spójne z zasadami określonymi w dokumentacji konkursowej (w przypadku zadania publicznego realizowanego w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - tzw. małych dotacji lub zadań publicznych zleczanych na podstawie art. 11a-11c ww. ustawy strony określają zasady dokonywania przesunięć poprzez odpowiednie postanowienia umowne). Ponadto dopuszczono możliwość dokonywania przesunięć poszczególnych pozycji kosztów pomiędzy działalnymi określonymi w kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego,
- w zakresie postanowień dotyczących kontroli, dodano postanowienie zobowiązujące zleceniodawcę do dokonania wcześniejszego powiadomienia o zakresie kontroli i terminie jej rozpoczęcia. Doprecyzowano ponadto, iż strony mogą zawrzeć dodatkowe postanowienia, np. dotyczące konieczności sporządzania protokołu kontroli,
- doprecyzowano zasadę rozliczania zadania publicznego w oparciu o zrealizowane rezultaty poprzez nadanie § 9 ust. 1 wzoru umowy (załączniki nr 3 i nr 4) następującego brzmienia: „Akceptacja sprawozdania i rozliczenie dotacji polega na weryfikacji przez Zleceniodawcę założonych w ofercie rezultatów i działań Zleceniobiorcy, przy czym zadanie publiczne uznaje się za zrealizowane jeśli wszystkie działania określone w ofercie zostały zrealizowane, a rezultaty wskazane w ofercie w sposób umożliwiający ich zmierzenie zostały osiągnięte na poziomie nie niższym niż 80% w stosunku do wielkości zaplanowanych. W przypadku gdy zadanie nie zostało zrealizowane lub zrealizowane częściowo Zleceniodawca określa wartość środków przekazanych Zleceniobiorcy na realizację zadania do zwrotu kierując się zasadą proporcjonalności”. Ponadto w zakresie tego postanowienia wprowadzono stosowne wyjaśnienie, iż strony w umowie mogą ze względu na specyfikę zadania publicznego ustalić inny wskaźnik procentowy (może być on niższy niż 80% lub wyższy niż 80%),
- wprowadzono postanowienie, zgodnie z zleceniobiorcą (operator projektu) przedstawiając dodatkowe informacje oraz wyjaśnienia do sprawozdania oświadcza, iż jest świadomy odpowiedzialności karnej za przedkładanie podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo

- niezettelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla akceptacji sprawozdania i rozliczenia dotacji, której dotyczy dana umowa,
- § 11 (w załączniku nr 3 i nr 4) otrzymał brzmienie: „Umowa może być rozwiązana na mocy porozumienia Stron w szczególnie uzasadnionych przypadkach, które uniemożliwiają wykonanie umowy”, zrezygnowano zatem z dotychczasowego ograniczenia pozwalającego stronom na rozwiązanie umowy za porozumieniem jedynie w przypadku wystąpienia okoliczności, za które strony nie ponoszą odpowiedzialności (w tym siły wyższej),
 - w § 14 zastosowano terminologię odnosząca się do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) oraz doprecyzowano, iż zakaz zbywania dotyczy aktywów trwałych o wartości przekraczającej 10 000 zł;
 - w załączniku nr 3 i 4, § 15 otrzymał brzmienie: „Wszelkie zmiany, uzupełnienia i oświadczenia składane w związku z niniejszą umową wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności” z doprecyzowaniem w odnośniku, że „wszelkie zmiany, uzupełnienia i oświadczenia składane w związku z niniejszą umową mogą być dokonywane w zakresie niewpływającym na zmianę kryteriów wyboru oferty Zleceniobiorcy”,
 - zrezygnowano z dotychczasowego § 18, który stanowił o polubownym rozstrzygnięciu sporów,
 - katalog załączników do umowy rozszerzono o kolejny załącznik – wzór sprawozdania z wykonania zadania publicznego,
 - zrezygnowano z postanowień określających przypadki wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, ponieważ kwestie te reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2019 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869). Zgodnie z § 17 wzoru umowy (załączniki nr 3 i nr 4), w odniesieniu do umowy mają zastosowania przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w tym m.in. ww. ustawa o finansach publicznych,
 - doprecyzowano pouczenie dotyczące kwestii ramowego wzoru umowy, poprzez wyjaśnienie, że wzór można „zmieniać, w tym uzupełniać, o ile te zmiany nie wpływają na zmianę postanowień stanowiących kryteria wyboru oferty zgodnie z ogłoszeniem otwartego konkursu ofert”.

We wzorach sprawozdania z realizacji zadania publicznego w stosunku do obecnie obowiązującego stanu prawnego wprowadzono zmiany, w wyniku których:

- doprecyzowano, iż opis osiągniętych rezultatów powinien odnosić się do celu zadania wskazanego w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert oraz do opisu zakładanych rezultatów realizacji zadania publicznego zawartego w ofercie,
- wprowadzono wymóg wskazania w sprawozdaniu, czy cel zadania określony w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert został osiągnięty,
- wprowadzono tabelę przedstawiającą osiągnięty – procentowy – poziom rezultatów realizacji zadania publicznego w stosunku do wielkości zaplanowanych,
- w części II „Sprawozdanie w wykonania wydatków” doprecyzowano, iż zestawienie przedstawiające rozliczenie wydatków (tabela II.1.) dotyczy wydatków dany rok lub okres sprawozdawczy, natomiast rozliczenie ze względu na źródło finansowania zadania publicznego (tabela II.2) dotyczy sprawozdania końcowego z realizacji zadania publicznego,
- tabelę przedstawiającą rozliczenie ze względu na źródło finansowania kosztów realizacji zadania publicznego (tabela II.2) dostosowano do oferty, zachowując jednocześnie obligatoryjne elementy wynikające z art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zaproponowane zestawienie zawiera podział na: środki z dotacji, w tym odsetki bankowe od dotacji; pozostałe źródła finansowania kosztów realizacji zadania publicznego ogółem (w których zawierać się będą również nakłady poniesione na wykonanie zadania publicznego z uwzględnieniem wkładu osobowego i rzeczowego oraz przychody uzyskane przy realizacji zadania publicznego), w których wyszczególniono - w przypadku trybu wsparcia realizacji zadania publicznego - środki finansowe własne lub środki pochodzące z innych źródeł,
- wprowadzono dodatkową tabelę, w której zamieszczane będą informacje o poniesionych nakładach na wykonanie zadania publicznego z podziałem na wkład osobowy i rzeczowy (jako konsekwencja ujęcia ogólnej wartości środków pochodzącej z innych źródeł w tabeli budżetowej),
- w zakresie zamieszczanej w sprawozdaniu informacji o świadczeniach pieniężnych pobranych w związku z realizacją zadania publicznego od odbiorców zadania doprecyzowano, iż należy taką informację zamieścić w przypadku, gdy w ofercie zawarto deklarację o zamiarze odpłatnego wykonania zadania publicznego,
- katalog oświadczeń został uzupełniony o oświadczenie, zgodnie z którym składający sprawozdanie jest świadomy odpowiedzialności karnej za przedkładanie podrobionego,

przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo nierzetelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskanej dotacji.

Pozostałe zmiany mają charakter techniczny i doprecyzowujący.

Projekt rozporządzenia wpłynie pozytywnie na system zlecania i realizacji zadań publicznych, a w konsekwencji na rozwój trzeciego sektora w Polsce, w szczególności poprzez uproszczenie wzorów ofert, umów i sprawozdań, doprecyzowanie ich zapisów oraz ich większą przejrzystość.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 marca 2020 r. Jednocześnie w projekcie przewidziano przepis przejściowy, zgodnie z którym, przypadku zadania publicznego realizowanego w wyniku:

- 1) oferty realizacji zadania publicznego złożonej w trybie otwartego konkursu ofert ogłoszonego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia;
- 2) oferty realizacji zadania publicznego realizowanego w trybach, o których mowa w art. 11a-11c ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, złożonej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia

- stosowane będą przepisy dotychczasowe.

Projektowany przepis przejściowy umożliwi zleceniodawcom – tj. organom administracji publicznej wspierającym lub powierzającym w sferze zadań publicznych realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym w trybie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – dostosowanie do nowych regulacji warunków technicznych związanych przede wszystkim z aktualizacją systemów elektronicznych formularzy generujących oferty zgodnie z nowym wzorem zawartym w rozporządzeniu.

Projekt nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292).

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu

funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ponadto stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.